

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Clari viri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Vere bonum
Et quadratum
quibus, sine
titio.
Ubi supra
hoc nomen
tanquam
metaphori-
cum.

Et ad Theodecten III. quadratum simpliciter virum per translationem dictum autumat, & perfectum significare. Sane quidem cum tres in corporibus stature considerentur, rotunda, quadrata, teres, humanum corpus quod a pictoribus & statuariis commendetur, sex & sexaginta digitos excedere non debet: quippe quod quatuor cubitorum altitudinem æquat, & quatuor & viginti digitos cubito adscribi, suo commentario probatum est. A quatuor igitur cubitis quadratum corpus denominatum, quod laudatissimæ stature sit. Infra horum digitorum numerum, quos forte ab uniuscujusque corporis proportione accipimus, quo quis magis contrahi, ac propemodum desiderare videtur, eo magis ad rotundam speciem accedit, & corpus illud rotundum appellari potest, quod digitis aliquot est quadrato brevius, vel cujus altitudo extremus brachiorum quam maxime porrectorum digitos non exæquat. Teres vero, cujus proceritas supra sex & nonaginta digitos ascendit, altiorve sit eo mensuræ modo, quem, ut dictum, exporrecta brachia designant. Staturam hanc alii oblongam, alii gracilem appellavere, & rotundiorum illam obefam dixere. Cornelius Celsus corpus illud habitissimum dicit, quod quadratum est, neque gracile scilicet, neque obefum. Nam longa statura, ut in juvenia decorata est, sic maturiore conficitur senectute: solere enim homines hujusmodi supra modum mox incurvari, tam philosophorum rationes, quam historiarum exempla offendunt, si quæ quoti die oculis offeruntur minus animadvertimus. Et Antoninum Pium hujusmodi fuisse tradit Julius Capitolinus, ut summe eum ad emendandum vitium tabellis ex tiliis, quibus pectus ad sustinendum pondus altitudinis fasciis obligaret.

CLARI VIRI. CAP. XXXV.

Proceriores
res stature
quibus erigebantur,
Et quare.

Quod tamen de certa hominis altitudine dictum est, non negarim proceriores statuas erigi solitas, qui vel victoria aliqua, vel præclaris aliis facinoribus supra reliquorum mortalium gloriam erecti sunt, ut Diagoræ Rhodii Olympionicæ statua decreta est quinque supra quaternam cubitam digitis. At Damageto ejus filio paterna minor uno, cæteris major digitis quatuor. Sunt qui habitam in his rationem putent, ut recta proportio oculis representaretur: quoniam ejusmodi statua in columnas sublata, dum suspiciuntur, naturæ longitudinem excedant, in monstruosam quandam obestatis speciem declinare videantur, spatio fallente oculum. Sed ut hoc non negarim, ita etiam plures statuarum ordines fuisse, non ignorandum dixerim: pariles quippe, magnas, majores, atque maximas, alias, benemeritis & sapientibus viris, alias Regibus, Imperatoribusque, alias heroibus, diis alias fœditas. Sed in iisdem ipsis statuis non ea mensuræ consideratio, qua de nos agimus, perpenditur, cum in illis sua cuique proportio adjudicata esset, qua opus perfectissimum redderetur. In ratione vero nostra cum obefum, quadratum, aut procerum corpus dicimus, rationem eam inspicimus, qua ad digitorum & numerum & proportionem quadret, ut hæc ab illa distinguatur. Hinc illud apud Transquillum intelligi potest de Flavii Vespasiani habitudine quadrata, & quod apud Palladium est, *Sunt boves novelli, quadratæ & grandibus membris.*

MULIERIS STATURA. CAP. XXXVI.

Idem de eodem, c. 10.
Statua fuit quadrata compactæ firmique membris.

Quoniam vero decet muliebrem habitudinem graciliorem esse, atque ea de causa matronales virginalesque columnæ, quarum ratio ad humani corporis similitudinem primum excogitata sunt, proceriores quam Doricæ, quæ viriles nuncupantur. Hinc fit, ut quæ virum decet quadrata facies & habitudo, deceat mulierem, & qui virum probum Quadratum dicimus, mulierem Quadratam, & quadrantariam. Alia tamen ratione prostitutam intelligimus, de quo apud Plutarchum in M. Tullii vita, & apud Tullium oratione pro M. Cælio, quod non à corporis dimensione desumptum sed ab exigua ea stipe, qua parabilis habetur. Sedenim Siculi ad hæc usque tempora meretrices vulgo Quadratas dicunt, easdem Itali reliqui, vel ab obsequio, vel ironice, Bonas feminas appellitare consueverunt.

ROMA VETUS. CAP. XXXVII.

ET Roma olim quadrata, eaque specie primum ædificata, diuque permansit, ut quadrata Roma dicitur, præcipue locus in palatio ante templum Apollionis, ubi reposita erant, quæ boni omnium